

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΔΕΥΤΕΡΑ 9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2013
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)**

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η επιθυμία του εφήβου να αποκτήσει μια επιθυμητή και αποδεκτή εικόνα για τον εαυτό του φαίνεται ότι είναι ένας από τους πιο σημαντικούς και καθοριστικούς παράγοντες που διαμορφώνουν τη συμπεριφορά του. Οι γονείς και οι δάσκαλοι, με όσα λένε και πράττουν, συμβάλλουν στη δημιουργία της αίσθησης που έχει ο έφηβος για την προσωπική του αξία. Η ίδια η ύπαρξη μπορεί να θεωρηθεί από τον έφηβο λιγότερο σημαντική από τη διατήρηση μιας θετικής εικόνας του εαυτού του, μια και αυτή η εικόνα έχει να κάνει με το σεβασμό και την υπερηφάνεια του ατόμου. Είναι φανερό πόσο οι έφηβοι στενοχωριούνται, όταν οι ενήλικες που συμπαθούν τους κατακρίνουν **ακατάπαυστα**. Κάθε απειλή της αυτοεκτίμησης είναι σαν να στρέφεται και εναντίον της ίδιας της ύπαρξης του ατόμου.

Τα παιδιά από πολύ νωρίς στη ζωή τους υιοθετούν πολύπλοκους τρόπους, τους «μηχανισμούς άμυνας», όπως τους ονομάζουμε, για να αντιμετωπίσουν τις απειλές που δέχονται από τους σημαντικούς για αυτά ενήλικες. Αυτοί οι μηχανισμοί συντελούν στην εξομάλυνση του άγχους και των αποτυχιών και στην προστασία της ακεραιότητας του Εγώ, με το να αυξάνουν το αίσθημα της προσωπικής αξίας. Σε ένα μεγάλο βαθμό χρησιμοποιούμε τους μηχανισμούς άμυνας ασυνείδητα. Ένας από τους βασικούς σκοπούς για τους οποίους υιοθετούμε τους μηχανισμούς άμυνας είναι η μείωση της έντασης και του άγχους. Το άτομο, λοιπόν, κάνει τις επιλογές του και οργανώνει τη δραστηριότητά του με τέτοιο τρόπο, ώστε να μειώσει και — αν είναι δυνατόν — να αποφύγει το άγχος, τον πόνο ή όποια άλλη ταλαιπωρία.

[...] Εκτός από τις ποικίλες αγωνίες που συνοδεύουν τη συναισθηματική κατάσταση των εφήβων εξαιτίας της ίδιας της εφηβείας και των ιδιαίτερων δυσκολιών που μπορεί να εμφανιστούν στην προσωπική και οικογενειακή ζωή των μαθητών, ένα ιδιαίτερα κυρίαρχο άγχος είναι αυτό της σχολικής επιτυχίας και της πορείας τους μετά το σχολείο.[...] Ο φόβος της αποτυχίας, η ανασφάλεια για το τέλος της σχολικής ζωής, ο άγνωστος και απειλητικός κόσμος των ενήλικων επιβαρύνουν τη συναισθηματική κατάσταση των παιδιών, επηρεάζοντας με ποικίλους τρόπους και τη συμπεριφορά τους. Το να πετύχει ένας έφηβος στις εξετάσεις του, να έχει υψηλές επιδόσεις και να καταφέρει να μπει στο πανεπιστήμιο, στο πολυτεχνείο ή σε κάποια άλλη σχολή είναι σίγουρα ένα ικανοποιητικό γεγονός, στο βαθμό που ακολουθεί τις επιλογές και τις επιθυμίες του. Θα ήταν όμως υπερβολή να ισχυριστούμε ότι είναι ταυτόχρονα και η **βασική** προϋπόθεση μιας ευτυχισμένης ενήλικης ζωής.

Η σχολική αποτυχία δε συνεπάγεται απαραίτητα αποτυχία και στη ζωή. Αρκετοί «κακοί» μαθητές κερδίζουν αξιοπρεπώς τα προς το ζην, παντρεύονται, αποκτούν παιδιά και **θεωρούν** τον εαυτό τους ευτυχισμένο. Αντίθετα, ορισμένοι «καλοί» μαθητές καταλήγουν να έχουν μια δυστυχισμένη ζωή. Η παραπάνω διαπίστωση ας μην ερμηνευθεί ως υποτίμηση της σχολικής επιτυχίας, αλλά ως μια **προσπάθεια** για την αντιμετώπιση της σχολικής αποτυχίας, η οποία δεν οδηγεί απαραίτητα στην εγκληματικότητα, στα ναρκωτικά

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ή στην ανεργία. Σε αρκετές περιπτώσεις, παρά τη σχολική επιτυχία, συναισθηματικές ή κοινωνικές δυσκολίες εμποδίζουν ορισμένους να χρησιμοποιήσουν τα διπλώματα ή τις γνώσεις τους. Οι άνθρωποι αναζητούν την ικανοποίηση και την ευχαρίστηση στη ζωή τους, ενώ προσπαθούν να αποφύγουν τον πόνο και τη δυστυχία. Η πραγματικότητα της κάθε εποχής παρεμβαίνει άλλοτε διευκολύνοντας και άλλοτε εμποδίζοντας την προσπάθεια του ανθρώπου να είναι ευτυχής. Οι ανθρώπινες σχέσεις είναι πολύπλοκες και συχνά επιφυλάσσουν απογοητεύσεις και οδύνη. Η επιλογή της απομόνωσης, δηλαδή η απομάκρυνση από τους άλλους, ως μια προστασία από τον πόνο που προκαλείται από τις ανθρώπινες σχέσεις, δεν οδηγεί παρά μόνο στην «ευτυχία» της ησυχίας.

Το άγχος μπροστά σε μια καινούρια εμπειρία ή αναμενόμενη αλλαγή είναι πραγματικά απαραίτητο για τη συναισθηματική και διανοητική μας ανάπτυξη. Το υπερβολικό άγχος, όμως, μπορεί να μας οδηγήσει σε πλήρη ανικανότητα να αντεπεξέλθουμε στη νέα κατάσταση ή στην υιοθέτηση αμυντικών μέτρων, τα οποία παρεμποδίζουν την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού μας. Η ικανότητα να αντιμετωπίζουμε το άγχος εξαρτάται από την εσωτερική μας σταθερότητα και από την ικανότητά μας να αναπτύσσουμε μια εσωτερική αίσθηση ασφάλειας. Με ποιον τρόπο; Αξιοποιώντας κάθε φορά τα υποστηρικτικά μέσα που διαθέτουμε σε σχέση με τον εαυτό μας, τους σημαντικούς ανθρώπους στη ζωή μας και το περιβάλλον μας.

Ζωή Κασαπίδου - Μαρία Μαραγκίδη, *Ψυχική Υγεία - Διαπροσωπικές Σχέσεις*,
ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγιεινής, Αθήνα 2000.
(Διασκευή).

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A.1. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (100 - 120 λέξεις).

Μονάδες 25

B.1. Να αναπτύξετε σε μια παράγραφο 80-100 λέξεων το παρακάτω απόσπασμα της πρώτης παραγράφου: **«Οι γονείς και οι δάσκαλοι, με όσα λένε και πράττουν, συμβάλλουν στην δημιουργία της αίσθησης που έχει ο έφηβος για την προσωπική του αξία.»**.

Μονάδες 11

B.2.α. Να βρείτε τον κυρίαρχο τρόπο πειθούς στην τέταρτη παράγραφο (**Η σχολική ... ησυχίας.**) καθώς και ένα μέσο πειθούς που τον υποστηρίζει. Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 4).

β. Να βρείτε τα δομικά στοιχεία της δεύτερης παραγράφου. **«Τα παιδιά ... ταλαιπωρία.»**. (Μονάδες 3).

Μονάδες 7

B.3.α. Να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης (ενεργητική-παθητική) στις παρακάτω προτάσεις της δεύτερης παραγράφου και να την μετατρέψετε στην αντίθετή της. **«Τα παιδιά από πολύ νωρίς στη ζωή τους υιοθετούν πολύπλοκους τρόπους»** και **«Σε ένα μεγάλο βαθμό χρησιμοποιούμε τους μηχανισμούς άμυνας ασυνείδητα.»**. (Μονάδες 4).

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

- β. Να αιτιολογήσετε την χρήση των εισαγωγικών στις παρακάτω περιπτώσεις:
2^η παράγραφος: «**μηχανισμούς άμυνας**»
4^η παράγραφος: «**κακοί**» μαθητές
4^η παράγραφος: «**ευτυχία**» της ησυχίας (Μονάδες 3).

Μονάδες 7

- Β.4.α.** Να δώσετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: **ακατάπαυστα, βασική, θεωρούν, προσπάθεια, καινούρια.** (Μονάδες 5).

- β. Να δώσετε ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: σημαντική, αυξάνουν, ασυνειδήτα, άγνωστος, κερδίζουν. (Μονάδες 5).

Μονάδες 10

- Γ.1.** Σε διαδικτυακή συνάντηση νέων από όλο τον κόσμο με θέμα «Άγχος και Νέοι» να εκθέσετε, σε ένα άρθρο 500-600 λέξεων, τις απόψεις σας σχετικά με:

- α)** τα προβλήματα και τις συνθήκες που προκαλούν, κατά τη γνώμη σας, το άγχος στη σύγχρονη εποχή και
β) τις προϋποθέσεις με τις οποίες το άγχος θα ελέγχεται και ενδεχομένως θα αποβαίνει δημιουργικό.

Μονάδες 40

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων και όχι πριν τις 17:00.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ